

انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی
Iranian Association of Academic Publishers

به نام خدا

گزارش یک‌ساله فعالیت‌های انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی

دوره هشتم هیئت مدیره انجمن در تیر ماه ۱۳۹۷ توسط مجمع عمومی انتخاب و آغاز به کار کرده است. ترکیب انتخاب‌شدگان به ترتیب کسب آرا عبارتند از: آقایان سیدعباس حسینی‌نیک، شهروز گهواره، خانم مریم رونق، آقایان مرتضی زینعلی، محمدرضا ناجیان اصل، عباس غمگسار و محمدتقی عرفانپور به عنوان اعضای اصلی و آقایان علی‌اکبر طورانیان و مسعود پایدار به عنوان اعضای علی‌البدل و هم‌چنین بازرس اصلی آقای حسن قربانی و بازرس علی‌البدل آقای عادل تقوی.

نخستین جلسه هیئت مدیره دوره هشتم در تاریخ دوم مرداد ۱۳۹۷ برگزار و طبق اساسنامه، سمت‌های قانونی تعیین گردید: آقای مرتضی زینعلی به عنوان رئیس هیئت مدیره، آقای شهروز گهواره به عنوان نائب رئیس هیئت مدیره، خانم مریم رونق به عنوان منشی، آقای محمدرضا ناجیان اصل به عنوان خزانه‌دار، و آقای سیدعباس حسینی‌نیک به عنوان مدیرمسئول انجمن.

در تاریخ ۲۸ آبان ۱۳۹۷ آقایان محمدتقی عرفانپور، عباس غمگسار و محمدرضا ناجیان اصل از عضویت در هیئت مدیره استعفا دادند و آقایان علی‌اکبر طورانیان و مسعود پایدار به عضویت اصلی هیئت مدیره درآمدند. هم‌چنین، آقای حسن قربانی در تاریخ ۱۲ آذر ۱۳۹۷ از سمت بازرس اصلی استعفا داد و آقای عادل تقوی جایگزین گردید. در ترکیب جدید، آقای علی‌اکبر طورانیان به عنوان خزانه‌دار انتخاب گردید. عضو هفتم و اعضای علی‌البدل هیئت مدیره و بازرس علی‌البدل در مجمع عمومی عادی در تیر ماه ۱۳۹۸ انتخاب خواهند شد.

جلسات هیئت مدیره در سال اول از دوره هشتم، هر هفته به‌طور منظم برگزار شده است و اعضای هیئت مدیره علاوه بر این جلسات در جلسات کارگروه‌ها نیز شرکت داشته‌اند.

این گزارش در دو بخش تهیه گردیده است: در بخش اول گزارش فعالیت‌های کارگروه‌های تخصصی انجمن در طی یک سال گذشته ارائه شده است، و در بخش دوم، به‌اجمال چند طرح مهم که در هیئت مدیره پیگیری شده است، توضیح داده خواهد شد.

بخش اول: گزارش یک‌ساله کارگروه‌های تخصصی

ساختار، تشکیلات و فعالیت‌های انجمن نیازمند وجود کارگروه‌های تخصصی است. بنابراین، هیئت مدیره در اولین اقدام ضمن اصلاح آیین‌نامه تشکیل کارگروه‌ها و انتخاب اعضای آن‌ها و تقدیر از اعضای دوره پیشین، فراخوان عضویت در کارگروه‌های آموزش، پژوهش و توسعه، نمایشگاه، رفاه، حقوقی، بین‌الملل و فضای مجازی را اعلام عمومی کرد (شرح وظایف و حوزه فعالیت کارگروه‌های انجمن پیوست گزارش است).

خوشبختانه اعضای کارگروه‌ها با انگیزه زیاد در جهت تحقق اهداف انجمن فعالانه عمل نموده‌اند و به‌طور هماهنگ در همراهی با هیئت مدیره کارنامه ذیل را تاکنون خلق کرده‌اند:

۱- کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه

کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه با هدف تدوین راهبردهای علمی در جهت توسعه نشر دانشگاهی و با رویکرد آموزشی و پژوهشی، برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی و آسیب‌شناسی و ارائه راهکار در زمینه‌های مختلف اجرایی و پژوهشی، با عضویت آقایان مسعود پایدار (انتشارات کتاب دانشگاهی)، مرتضی زینعلی (انتشارات جامعه‌نگر)، مهدی سعیدی کیا (انتشارات آها)، علی شفیعی (انتشارات دانشگاه چمران)، محمدرضا سیاری (انتشارات ماهان) و آقای سیدمهدی صادقی نژاد به عنوان دبیر و مشاور، از تاریخ ۸ مهر ۱۳۹۸ ضمن انتخاب آقای مسعود پایدار به عنوان مسئول کارگروه، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

- ۱- تنظیم تقویم آموزشی و پژوهشی از حیث محتوا و زمان در قالب کلاس، کارگاه، سمینار و همایش.
 - ۲- تدوین طرح مقابله با تکثیر غیرقانونی کتاب دانشگاهی و برگزاری نشست خبری در این خصوص با حضور اصحاب رسانه در دی ماه ۱۳۹۷.
 - ۳- همکاری در اجرا و برگزاری همایش ملی حقوق نشر با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در آبان ماه ۱۳۹۷.
 - ۴- برگزاری نخستین دوره آموزشی حقوق نشر طی سه روز در بهمن ماه ۱۳۹۷ با تدریس دکتر سیدعباس حسینی نیک و اعطای گواهی حضور به شرکت‌کنندگان.
 - ۵- برگزاری کارگاه آموزشی یک‌روزه با موضوع رهبری بنگاه‌های نشر در اسفند ماه ۱۳۹۷ با اجرای آقای مرتضی زینعلی.
 - ۶- برگزاری کارگاه آموزشی یک‌روزه با موضوع بازآفرینی صنعت نشر با رویکرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در اسفند ماه ۱۳۹۷ با اجرای آقای سعیدی کیا و یکی از مدیران بانک پاسارگاد.
 - ۷- برنامه‌ریزی و اجرای کلیه برنامه‌ها و نشست‌های علمی و فرهنگی در سرای نشر دانشگاهی در سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران - اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ - که با وجود همه کاستی‌ها در امکانات، مورد استقبال علاقمندان قرار گرفت.
- * براساس مصوبه هیئت مدیره، این کارگروه با همکاری کارگروه نمایشگاه اقدام به بررسی‌های لازم برای انتخاب ناشر برگزیده دانشگاهی و همچنین کتاب برگزیده دانشگاهی با استفاده از تجربیات و امکانات انتشارات جهاد دانشگاهی خواهد کرد.

۲- کارگروه حقوقی

کارگروه حقوقی با هدف ارائه امکانات و راهکارهای حقوقی مورد نیاز همکاران، و مشاوره و آموزش جهت رفع نیازهای حقوقی ناشران، با برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های حقوقی، بررسی و پیشنهاد اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌های حوزه نشر، پیگیری مقابله با تکثیرهای غیرقانونی، ارائه نمونه قراردادهای نشر و داوری و حل اختلاف بین اعضا و با عضویت آقایان محمدحسین زارع مهرجردی (انتشارات نص)، حسن روشنایی (انتشارات گلپان نشر)، روبن شاهوردی (انتشارات علم و حرکت) و سیدعباس حسینی نیک (انتشارات مجد) از تاریخ ۱۴ مهر ۱۳۹۷ تشکیل ضمن انتخاب آقای محمدحسین زارع مهرجردی به عنوان مسئول کارگروه، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

- ۱- تنظیم قراردادهای پیشنهادی برای تألیف، ترجمه، آثار ناشی از سفارش، کتاب الکترونیک و صوتی طی بحث و بررسی در چند جلسه و اعلام عمومی متن نهایی قراردادهای در سایت و کانال تلگرامی انجمن.

- ۲- تحلیل، بررسی و پیشنهاد راهکارهای حقوقی برای حفظ سرمایه ناشران به وسیله تغییر قیمت کتاب با کم‌ترین آسیب به اعتماد مخاطبان (با توجه به افزایش قیمت کاغذ، مقوا و زینک و تورم اقتصادی، اهمیت این موضوع دوچندان شده است).
- ۳- انجام مکاتبه با اکثر دانشگاه‌های سراسر کشور به منظور آگاهی‌بخشی و تبیین تأثیرات منفی تکثیرهای غیرقانونی بر اقتصاد نشر دانشگاهی و ارائه راهکارهایی برای مقابله با آن (تکثیرهای غیرقانونی کتاب دانشگاهی یکی از مهم‌ترین آسیب‌های این حوزه است که متأسفانه با وجود امکانات مدرن و دیجیتال برای تکثیر فیزیکی کتاب یا تکثیر در فضای مجازی، خطر و تهدید مهمی برای جامعه نشر محسوب می‌شود).
- ۴- پیش‌بینی و اجرای خدمات راهنمایی و مشاوره حقوقی به اعضا در خصوص پیگیری قضایی نقض حقوق کتاب‌های آن‌ها در کارگروه.
- ۵- رسیدگی به اختلاف‌های ناشران توسط داور مرضی‌الطرفین و صدور حکم مورد قبول طرفین (باید گفت که اختلاف‌های صنفی بین اعضای انجمن بدون مراجعه به دادگستری و اتلاف وقت و صرف هزینه توسط داوری قابل برطرف شدن است).
- ۶- تنظیم و آماده‌سازی نمونه شکایت‌نامه برای مراجعه به دادسرای فرهنگ و رسانه با ادبیات حقوقی؛ همکاری که حقوق کتاب‌های آن‌ها نقض گردیده است و قصد شکایت دارند، بدون مراجعه به وکیل و صرف هزینه خواهند توانست شکایت خود را طرح، و پیگیر پرونده قضایی باشند.
- ۷- برگزاری جلسات تخصصی برای اصلاح لایحه حقوق مالکیت ادبی و هنری و پیگیری آن در مراجع اداری و قانون‌گذاری از جمله شرکت در جلسات نقد لایحه با حضور نماینده مجلس و مسئول تدوین نسخه جدید لایحه (دکتر صادقی) در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و ارائه تحلیل از نقاط ضعف و قوت لایحه طی مکاتبات متعدد.
- ۸- برگزاری نخستین همایش ملی حقوق نشر (توضیحات بیشتر در ارتباط با این همایش، در ادامه گزارش آمده است).

۳- کارگروه بین‌الملل

کارگروه بین‌الملل با هدف برنامه‌ریزی و شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، استفاده از ظرفیت‌های حقوق نشر داخلی و کپی‌رایت، ارتباط با ناشران خارجی و اصلاح دیدگاه و ذهنیت آن‌ها از وضعیت نشر دانشگاهی در ایران، معرفی و حمایت از آثار داخلی در عرصه بین‌المللی، مشاوره به ناشران خارجی برای انتشار مشترک با ناشران عضو انجمن، دعوت از ناشران و انجمن‌های خارجی برای حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و برنامه‌ریزی برای ملاقات با ناشران داخلی و ... با عضویت خانم مریم رونق (انتشارات فرمنش)، و آقایان رضا اصلانی (انتشارات اندیشگاه فناوری‌های نوین) و علی کلانتری (انتشارات نگارنده دانش)، از تاریخ ۹ مهر ۱۳۹۷ و انتخاب سرکار خانم مریم رونق به عنوان مسئول کارگروه، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

- ۱- عضویت در شورای عالی نمایشگاه‌های فرهنگی خارج از کشور و شرکت مدیرمسئول انجمن در تمام جلسه‌های آن شورا؛ تلاش برای اصلاح روش‌ها و برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در خارج کشور از اهداف انجمن برای حضور در چنین شورهایی است.
- ۲- نمایندگی بخش دانشگاهی غرفه ملی ایران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت (که هزینه‌های آن توسط مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی تأمین می‌گردد). به این منظور، کارگروه برای عرضه کتاب‌های مناسب دانشگاهی، فراخوان عمومی داده و همه ناشران دانشگاهی می‌توانستند آثار قابل عرضه خود در سطح بین‌المللی را ارائه نمایند. آثار منتخب همراه با بروشور معرفی ناشران دانشگاهی داخلی و کتاب‌های آن‌ها در بخش دانشگاهی غرفه ایران عرضه گردیده و می‌گردد.

۳- بررسی راهکارهای حقوقی و صنفی برای ساماندهی ترجمه و نشر آثار علمی خارجی در ایران؛ با توجه به وضعیت مراودات بین‌المللی و تحریم‌ها از یک طرف، و نیاز جامعه علمی به منابع خارجی از طرف دیگر، لازم است برنامه‌ریزی و تدوین راهکارهای اجرایی برای عرضه کتاب‌های خارجی با حفظ حقوق ناشران بین‌المللی صورت گیرد. علاوه بر آن، انتشار آثار خارجی براساس قوانین و حقوق نشر داخلی باید ساماندهی یافته و برای مشکلات موجود در بازچاپ و به‌خصوص ترجمه آثار خارجی، راهکار مناسب پیش‌بینی گردد.

۴- کارگروه نمایشگاه

کارگروه نمایشگاه با هدف برگزاری نمایشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی، مدیریت بخش دانشگاهی و مشارکت در برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، برنامه‌ریزی برگزاری نمایشگاه مجازی با همکاری کارگروه فضای مجازی، نمایشگاه کتاب دانشگاهی در کشورهای درگرم مانند افغانستان - با همکاری کارگروه بین‌الملل - و با عضویت آقایان مرتضی زینعلی (انتشارات جامعه‌نگر) شهروز گهواره‌ای (انتشارات نوپردازان)، جعفر عرفانپور (انتشارات دانشیار)، حمیدرضا شیرازی (انتشارات نیاز دانش)، حسین افشار (انتشارات ابن‌سینا)، عباس علیدایی (انتشارات آرتین طب) و مجیدرضا زرویی (انتشارات فدک ایساتیس) از تاریخ ۴ مهر ۱۳۹۷ ضمن انتخاب آقای شهروز گهواره‌ای به عنوان مسئول کارگروه، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

۱- برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

کارگروه برای اجرای هرچه بهتر سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و با توجه به محدودیت‌های موجود و از جمله زیر چادر بودن بخش دانشگاهی و کم شدن وسعت در اختیار نسبت به نمایشگاه سی‌ویکم اقدام به تدوین شیوه‌نامه و اگاداری غرفه نمود تا بتواند همه ناشران دانشگاهی را در فضای موجود جا داده و عدالت نسبی را برقرار سازد. خوشبختانه با وجود مشکلات متعددی که در اجرای بخش دانشگاهی وجود داشت و عمده آن نیز از جانب دوستان صنفی ما وارد می‌شد، توانستیم با آرامش، صبر و تدبیر از عهده این مسئولیت به‌خوبی برآییم و اجازه ندهیم نقشه‌های بدخواهان کوتاه‌بین عملی شود.

درخصوص اجرای طرح فروش متمرکز نیز باید گفت که این طرح به دلیل ضعف برنامه و نرم‌افزار و نبود فرصت کافی برای به‌روزرسانی اطلاعات ناشران و آماده نبودن زیرساخت فنی برای اجرای آن، قابلیت اجرایی نداشت و در صورت اجرای ناقص می‌توانست کل فروش بخش دانشگاهی را مختل کرده و موجب نارضایتی همکاران ناشر را فراهم سازد. بنابراین، ضمن مذاکرات طولانی و سخت تلاش شد تا مدیران و مجریان طرح قانع شوند که در عین مثبت بودن طرح، اجرای آن نیازمند تهیه مقدماتی است که در صورت فراهم شدن می‌تواند برای نمایشگاه‌های بعدی اجرایی شود.

۲- نگارش شیوه‌نامه حضور ناشران دانشگاهی در نمایشگاه مجازی کتاب دانشگاهی و همکاری در ایجاد ساختار اجرایی آن با کارگروه مجازی.

۳- ارائه طرح نمایشگاه کتاب دانشگاهی در کتابفروشی‌ها؛ طرح برگزاری نمایشگاه کتاب دانشگاهی در کتابفروشی‌های سراسر کشور در هیئت‌مدیره به تصویب رسیده است و با اعلام موافقت معاونت محترم امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اجرای طرح در مرحله عملیاتی قرار خواهد گرفت. توضیح بیشتر در ادامه خواهد آمد.

۵- کارگروه فضای مجازی

کارگروه فضای مجازی با هدف و چشم‌انداز ایجاد بسترهای لازم و ارائه راهکار جهت فعالیت‌های منسجم و قوی در فضای مجازی با محوریت طراحی و مدیریت سایت رسمی انجمن، طراحی و مدیریت سایت مخصوص نمایشگاه اینترنتی کتاب دانشگاهی، مدیریت کانال و صفحه رسمی انجمن در نرم‌افزارهای مختلف، همکاری با کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه برای برگزاری کلاس‌های آموزشی و همایش‌های علمی و صنفی در فضای مجازی و به‌صورت آنلاین، همکاری با کارگروه نمایشگاه کتاب برای برگزاری نمایشگاه کتاب مجازی، با عضویت آقایان هادی طغیانی (انتشارات علمی سنا)، حسین کاظمی (انتشارات سمت)، دانا خواجهی (انتشارات همراه علم)، سرکار خانم مریم رونق (انتشارات فرمنش) و سیدعباس حسینی نیک (انتشارات مجد) از تاریخ ۷ مهر ۱۳۹۷ و ضمن انتخاب آقای هادی طغیانی به عنوان مسئول کارگروه، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

- ۱- طراحی و برنامه‌ریزی راه‌اندازی سایت عرضه و فروش کتاب‌های دانشگاهی بعد از تصویب در هیئت مدیره.
 - ۲- انعقاد قرارداد با شرکت طراح سایت با توجه به پیشینه و تجربه موجود.
 - ۳- درخواست و پیگیری از مؤسسه خانه کتاب برای دریافت اطلاعات ناشران دانشگاهی (هم‌اکنون اطلاعات کامل در اختیار طراح قرار گرفته است و این اطلاعات در حال پردازش و بارگذاری است).
 - ۴- بررسی شیوه‌نامه پیشنهادی کارگروه نمایشگاه برای حضور ناشران دانشگاهی در نمایشگاه کتاب مجازی و آماده‌سازی این شیوه‌نامه برای اجرا.
 - ۵- طراحی سایت خبری انجمن و راه‌اندازی آن تا پایان تیر ماه (سایت رسمی و خبری انجمن از سابق و با نواقص زیادی وجود داشت. ابتدا سعی گردید سایت موجود بازمینی و تکمیل شود؛ لیکن، با وجود تمهیدات لازم و تمدید سرور پشتیبانی، از اوایل سال ۱۳۹۸ سایت به‌طور کامل از دسترس خارج گردید. در این وضعیت ابتدا با در دسترس قرار دادن نمادی از سایت جدید تلاش گردید تا اطلاع‌رسانی ثبت نام نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با خللی مواجه نگردد، و سپس، طراحی سایت خبری جدید انجمن در دستور کار قرار گرفت. طبق توافق این سایت تا پایان تیر ماه راه‌اندازی خواهد شد).
- * برای پیگیری قضایی تخلفات و انتشار غیرقانونی آثار دانشگاهی در فضای مجازی با همکاری کارگروه حقوقی طرحی در حال بررسی است که ناشران به سهولت بتوانند برای مسدود کردن سایت‌ها و کانال‌های تلگرامی اقدام نمایند.

۶- کارگروه رفاه، مالیات و بیمه

کارگروه رفاه، مالیات و بیمه با هدف راهنمایی و ایجاد تمهیدات رفاهی و تأمین مواد اولیه مانند کاغذ برای اعضای انجمن، بررسی راهکارهای مناسب برای تأمین کاغذ و مقوای مورد نیاز اعضا، برنامه‌ریزی برای واردات و توزیع کاغذ و مقوا برای اعضا، تجمیع سفارشات کاغذ و مقوا برای برخورداری از بهای کمتر، مذاکره با مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تشکیل‌های نشر برای تخصیص سهمیه ارزی، بازدید و مذاکره با کارخانجات فعال کاغذ در کشور برای تأمین کاغذ اعضا، ارائه خدمات مالیات، بیمه تأمین اجتماعی و بیمه تکمیلی به اعضا، برنامه‌ریزی و مدیریت فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه از قبیل ساخت مدرسه، کتابخانه و ... با عضویت آقایان محمدحسین اوزار (انتشارات اشراقیه)، سیدامین امامی‌زاده (انتشارات رویان پژوه)، مجیدرضا رستمی (انتشارات فخراکیا)، علی‌اکبر طورانیان (انتشارات شهراب)، مهدی طورانیان (انتشارات امید انقلاب)، و سیدعباس حسینی نیک (انتشارات مجد)، از تاریخ ۴ مهر ۱۳۹۷ فعالیت‌های خود را آغاز کرده است.

برنامه‌ها و اقدام‌های انجام‌شده:

- ۱- بررسی راهکارهای واردات کاغذ و هماهنگی و همکاری با کارگروه کاغذ در وزارت ارشاد؛ در این راستا، سه شرکت واردکننده کاغذ به کارگروه کاغذ ارشاد معرفی گردیدند (هرکدام برای وارد کردن ۲۰۰۰ تن کاغذ ۷۰ گرم ۴/۵ ورقی). لیکن، در مراحل نهایی مورد تأیید قرار نگرفتند. با وجود تغییرات در دبیری این کارگروه، مذاکراتی در این خصوص در حال انجام است که اطلاع‌رسانی خواهد شد.
 - ۲- توزیع کاغذ مورد نیاز ناشران دانشگاهی براساس اطلاع‌رسانی و ارائه درخواست همکاران عضو انجمن (توضیحات بیشتر در ادامه خواهد آمد).
 - ۳- دریافت ۱۰۰۰ بلیط ورودی با ۶۰ درصد تخفیف طی توافق با مجموعه ورزشی و رفاهی هتل پارسیان انقلاب (مبلغ بلیط ۵۰ هزار تومان بوده است که با توافق به‌عمل آمده با مبلغ ۲۰ هزار تومان دریافت و توزیع گردیده است).
 - ۴- بررسی و فراهم کردن شرایط لازم برای برخواذاری اعضای انجمن و کارکنان آنها از خدمات بیمه تکمیلی؛ به این منظور، با شرکت‌های مختلف بیمه مذاکره گردید و با توجه به ارائه خدمات وسیع‌تر و بهتر توسط بیمه ایران، جلساتی با کارگزاران این بیمه برگزار شد. در نهایت، با توجه به نظر کارشناسی اعضای کارگروه، مقرر گردید سه طرح میانی از مجموع یازده طرح ارائه‌شده، برای عموم اعضا اطلاع‌رسانی شود.
- شایان ذکر است که بیمه ایران با نهادهایی مانند اتحادیه‌ها قرارداد نمی‌بندد و از این لحاظ فرصتی است برای متقاضیان که از طریق انجمن درخواست خود را ارائه نمایند. تعداد متقاضیان باید بیش از ۱۰۰ نفر باشد تا عملیات اجرایی آغاز گردد.

* بررسی راهکارهای جدید برای تأمین کاغذ از کارخانجات داخلی، و نیز واردات کاغذ با ارز نیمایی یا بدون تبادل ارز در جلسات اخیر کارگروه صورت گرفته است که نتایج آن به‌زودی اعلام خواهد شد.

بخش دوم: اهم طرح‌های پیگیری شده در هیئت مدیره

۱- دریافت سهمیه کاغذ از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

موضوع کمیابی و گرانی کاغذ برای ناشران دانشگاهی یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین دغدغه‌ها بوده و هست. در اولین اقدام، انجمن تلاش کرد از مجموع کاغذهای در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای اعضای خود سهمیه‌ای دریافت کند. طی موافقت صورت گرفته، از اعضای انجمن خواسته شد که مقدار و نوع کاغذ مصرفی خود را برای کتاب‌های زیرچاپ اعلام نمایند. خوشبختانه بسیاری از ناشران میزان کاغذهای مورد نیاز خود را که معمولاً کم‌تر از سقف تعیین شده (۵۰۰ بند) بود، اعلام داشته و این درخواست‌ها بدون تغییر به وزارت ارشاد منتقل گردید. وزارت ارشاد براساس میزان فعالیت ناشران در دو سال گذشته، تغییراتی در درخواست‌ها داد و حواله‌های آنها توسط اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا) صادر گردید. متقاضیان سهمیه در مرحله اول بیش از ۱۱۰ ناشر بودند که در مجموع حدود ۲۵ هزار بند کاغذ دریافت نمودند.

بعد از ایجاد سایت ساماندهی کاغذ در وزارت ارشاد، براساس هماهنگی‌های به‌عمل آمده، مقرر گردید ناشران دانشگاهی درخواست خود را در سامانه ثبت کرده و تعداد عناوین و بندهای مورد نیاز را به انجمن اعلام دارند. این درخواست‌ها از طریق انجمن مورد پیگیری قرار گرفت و ناشرانی که واجد شرایط بودند، کاغذهای مورد نیاز را به قیمت دولتی دریافت کردند.

امید داریم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تدبیر خود، بررسی درخواست‌ها و نظارت بر توزیع کاغذ را به انجمن‌های فرهنگی نشر واگذار نماید. با توجه به شناخت انجمن از میزان فعالیت اعضا و دیگر ناشران دانشگاهی، امکان توزیع عادلانه‌تر کاغذ فراهم خواهد شد.

۲- برگزاری نخستین همایش ملی حقوق نشر

طرح اولیه این همایش بعد از تصویب در هیئت مدیره انجمن در ستاد برگزاری هفته کتاب مطرح و به تأیید رسید. اهمیت حقوق نشر و لزوم مشارکت در اصلاح لایحه جدید مالکیت ادبی و هنری و تبیین ظرفیت‌های موجود قوانین جاری در حمایت از این حقوق، مورد توجه هیئت مدیره انجمن بوده است. بنابه پیشنهاد انجمن، این همایش با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در روز ۲۹ آبان ۱۳۹۷ (در هفته کتاب) از ساعت ۹ تا ۱۷ برگزار گردید.

همایش با حضور و سخنرانی معاون حقوقی رئیس‌جمهور افتتاح گردید و میزبان این سخنرانان بود: دکتر سلگی رئیس پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات؛ دکتر حسینی نیک مدیرمسئول انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی؛ دکتر حکمت‌نیا معاون حقوق مالکیت فکری وزارت دادگستری؛ دکتر میرحسینی رئیس سابق شورای مالکیت فکری ایران؛ دکتر صابری استاد دانشگاه و وکیل دادگستری؛ دکتر ساکت نویسنده و قاضی بازنشسته دادگستری؛ دکتر محمدی مدیرکل حوزه معاونت حقوقی ریاست جمهوری و مؤلف کتاب قراردادهای نشر؛ دکتر جوادی معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

هم‌زمان با جلسه اصلی، دو جلسه تخصصی در صبح و عصر با موضوعات نقد و بررسی لایحه مالکیت ادبی و هنری، و دیگری نقد و بررسی قوانین جاری کشور برای مبارزه با تکثیرهای غیرقانونی، در سالن کنفرانس پژوهشگاه و با حضور حقوق‌دانان و نمایندگان تشکل‌های نشر برگزار گردید.

حدود ۲۰۰ نفر در این همایش شرکت کردند و برای بیش از ۱۵۰ نفر گواهی حضور صادر و تحویل گردید.

۳- طرح برگزاری نمایشگاه حمایتی کتابفروشان دانشگاهی

فرایند توزیع کتاب بدون حمایت و تقویت کتابفروشان در نقاط مختلف ایران کامل نمی‌گردد؛ بدین منظور، طرح برگزاری نمایشگاه کتاب دانشگاهی در کتابفروشی‌های تخصصی در هیئت مدیره مطرح و به تصویب رسید. این طرح در اولین جلسه هیئت مدیره انجمن با معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مورد توافق قرار گرفت. متأسفانه، در سال گذشته به دلیل کسری بودجه معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجرای این طرح میسر نگردید. لیکن، با قولی که معاونت فرهنگی داده است، امیدواریم این طرح در سال ۱۳۹۸ اجرایی گردد.

در صورت اختصاص بودجه، آیین‌نامه برگزاری نمایشگاه و شرایط ثبت نام کتابفروشی‌ها اعلام خواهد گردید.

در همین راستا، امکان تشکیل کارگروه کتابفروشان دانشگاهی وجود دارد. اگرچه موضوع کتابفروشی به‌طور مستقل خارج از حوزه فعالیت انجمن است، لیکن اهمیت سازماندهی و حمایت از آن برای فعالیت نشر دانشگاهی غیرقابل انکار است. سازماندهی و حمایت از کتابفروشان دانشگاهی موجب رونق در بازار کتاب خواهد شد. ضمناً، این کارگروه می‌تواند کتابفروشان معتبر را به ناشران معرفی کرده و ایجاد ارتباط بین آنان را تسهیل نماید. البته معرفی متخلفان و بدحسابان نیز می‌تواند موجب سالم‌سازی بازار کتاب دانشگاهی شود.

۴- برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب دانشگاهی

هیئت مدیره‌های انجمن در دوره‌های گذشته تلاش کردند تا با برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی کتاب دانشگاهی، تقویم ثابتی را برای خرید کتابخانه‌ها، دانشگاه‌ها، و جامعه علمی کشور ایجاد کنند. در این راستا، شش دوره نمایشگاه تخصصی دانشگاهی در آبان ماه برگزار گردیده است.

متأسفانه، در چند سال گذشته این امر محقق نگشت و سوابق و تجربیات حاصل شده، به فراموشی سپرده شد. در شرایط امروز احیای چنین نمایشگاهی که چند سال برگزار نگردیده است، کار ساده‌ای نیست. لیکن با وجود عزم جدی برای احیای نمایشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی در هفته کتاب (آبان ماه) یا هفته پژوهش (آذر ماه) سال ۱۳۹۸، طرح برگزاری نمایشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی در هیئت مدیره مورد بررسی قرار گرفت و ضمن تصویب کلیات آن، راهکارهای اجرایی آن به کارگروه نمایشگاه محول گردیده است.

با این وجود، هیئت مدیره انجمن راه‌ها و روش‌های جایگزین را نیز مورد توجه قرار داده است که مهم‌ترین آن برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب دانشگاهی است.

طرح اولیه نمایشگاه مجازی در کارگروه‌های نمایشگاه و فضای مجازی مورد بحث و در نهایت به تصویب هیئت مدیره رسید. در مرحله اجرا، از بین شرکت‌های تخصصی در حوزه طراحی و ساخت پایگاه اینترنتی نمایشگاه و فروشگاه کتاب، شرکت مناسب انتخاب و قرارداد آن منعقد گردید. سرور، دامین، هاست و نماد الکترونیکی برای سایت نمایشگاه، تهیه و خریداری شده است و به‌زودی نسخه اولیه در دسترس کارگروه‌ها قرار خواهد گرفت تا اصلاحات نهایی اعلام گردد.

با برگزاری نمایشگاه مجازی، امکان خدمات‌رسانی پست و تحویل بسته کتاب در محل ناشر فراهم شده است و این خدمات با تخفیف ویژه در هزینه پست ارائه خواهد شد.

شرکت‌کنندگان در نمایشگاه مجازی کتاب دانشگاهی علاوه بر اعضای انجمن، سایر ناشران که در بخش دانشگاهی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران شرکت می‌کنند نیز خواهند بود. اطلاعات این سایت می‌تواند در نمایشگاه بین‌المللی نیز مورد استفاده قرار گرفته و علاوه بر راهنمایی مشتری‌ها برای پیدا کردن ناشر در نمایشگاه، امکان فروش هم‌زمان با تخفیف مورد نظر ناشر را فراهم سازد.

امیدواریم با توجه به امکانات دقیق بانکداری الکترونیکی بتوان یارانه دولتی در بخش دانشجویی را نیز با کم‌ترین سوءاستفاده و تخلف از طریق سایت نمایشگاه مجازی به دست مصرف‌کنندگان رساند. شفاف‌سازی و نظارت بر مصرف یارانه کتاب از موضوعاتی بود که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب نیز مطرح گردید و اجرای آن نیازمند تمهیداتی است که تا حد ممکن بتواند کم‌ترین مشکل را در روند فروش و دریافت وجه ایجاد نماید. این طرح با توجه به مشارکت ناشران و زمان کافی برای به‌روزرسانی اطلاعات و ارائه آموزش‌های لازم، می‌تواند زمینه‌ساز اجرای فروش متمرکز در نمایشگاه‌های آتی باشد.

۵- پیگیری راه‌اندازی شرکت تعاونی دانشگاهیان پارسا

این شرکت تعاونی که مربوط به اعضای انجمن بوده است در سال ۱۳۸۵ تأسیس گردید. لیکن در سال‌های اخیر هیچ‌گونه فعالیتی نداشت و حتی امور قانونی و ثبتی آن نیز انجام نشده بود. با پیگیری زیاد، ضمن اصلاح اساسنامه، اعضای هیئت مدیره تعاونی نیز انتخاب گردیدند و مراحل ثبتی آن انجام و اعلام عمومی گردید.

وجود چنین تعاونی برای فعالیت‌های اقتصادی و انتفاعی با توجه به اهداف انجمن بسیار ضروری است. واردات و توزیع کاغذ، زینک، مراودات مالی نمایشگاه مجازی و ... از جمله مواردی است که می‌تواند در شرایط موجود برای شرکت تعاونی اهمیت داشته باشد. این شرکت تعاونی در اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا) نیز سهام‌دار است و می‌تواند برای تحقق اهداف اتحادیه مذکور مشارکت داشته باشد.

۶- ایجاد ارتباط و همکاری با وزارتخانه‌ها و تشکل‌های مرتبط با حوزه نشر

مهم‌ترین وزارتخانه مرتبط با حوزه نشر، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که معاونت امور فرهنگی مسئولیت مدیریت حوزه کتاب و چاپ و نشر را برعهده دارد. جلسات متعدد و مذاکرات زیادی در خصوص نشر دانشگاهی و مشکلات آن با مقام عالی وزارت، معاون امور فرهنگی وزیر، مشاوران، مدیرکل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، مدیرکل چاپ و نشر، مدیرکل مطالعات و برنامه‌ریزی، مدیرکل و مدیران مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی، مدیرعامل مؤسسه خانه کتاب و هم‌چنین پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات صورت گرفته و همکاری‌های دوجانبه با آن‌ها وجود داشته است.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و هم‌چنین دانشگاه‌های پیام‌نور و آزاد اسلامی از جمله وزارتخانه‌ها و دانشگاه‌هایی هستند که ملاقات‌هایی با معاونت‌های پژوهشی آن‌ها صورت گرفته و برای توسعه نشر دانشگاهی مذاکره شده است.

همکاری و هم‌فکری تشکل‌های حوزه نشر برای پیشبرد اهداف نشر و از جمله نشر دانشگاهی از سیاست‌هایی بود که در هیئت مدیره فعلی دنبال شده است. ایجاد شورای هماهنگی تشکل‌های نشر با پیشنهاد اولیه و تصویب هیئت مدیره و استقبال تشکل‌های حوزه نشر صورت گرفت و این می‌تواند نخستین گام برای هم‌دلی و هم‌فکری در بین نیروهای مؤثر حوزه نشر باشد.

در پایان از اعضای محترم انجمن که همواره پشتیبان هیئت مدیره بوده و هستند، از اعضای گرامی کارگروه‌ها که مسئولانه در جلسات شرکت کرده و هیئت مدیره را همراهی کرده‌اند، و هم‌چنین از کادر زحمتکش اداری انجمن که دلسوزانه برای تحقق اهداف انجمن تلاش فراوان دارند، سپاس‌گزاری و قدردانی می‌گردد.

پیوست این گزارش، شرح وظایف و حوزه فعالیت کارگروه‌های انجمن جهت آگاهی اعضا تقدیم گردیده است. از همکاران عضو انجمن دعوت می‌گردد با مشارکت و حضور در کارگروه‌ها، هیئت مدیره را در سال دوم این دوره همراهی فرمایند.

سیدعباس حسینی نیک

مدیرمسئول

پیوست: شرح وظایف و حوزه فعالیت کارگروه‌های انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی

به منظور نیل به اهداف و پیشبرد فعالیت‌های انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی مندرج در ماده (۹) اساسنامه، شرح وظایف و حوزه فعالیت کارگروه‌های انجمن به شرح زیر به تصویب هیئت مدیره رسیده است:

۱- کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه

حوزه فعالیت: برگزاری دوره‌های آموزشی، آسیب‌شناسی و ارائه راهکار، برگزاری همایش، سمینار و کارگاه‌های علمی مرتبط با نشر، انجام پژوهش با هدف توسعه نشر دانشگاهی، انتخاب ناشر نمونه دانشگاهی، انتخاب کتاب سال دانشگاهی، تجلیل از پیشکسوتان نشر دانشگاهی، انتشار خبرنامه نشر دانشگاهی، برگزاری کلاس‌های نشر حرفه‌ای بین‌المللی با همکاری کارگروه بین‌الملل و ...

۲- کارگروه بین‌الملل

حوزه فعالیت: برنامه‌ریزی و شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب، استفاده از ظرفیت‌های حقوق نشر داخلی و کپی رایت، ارتباط با ناشران خارجی و اصلاح دیدگاه و ذهنیت آن‌ها از وضعیت نشر دانشگاهی در ایران، معرفی و حمایت از آثار داخلی در عرصه بین‌المللی، مشاوره به ناشران خارجی برای انتشار مشترک با ناشران عضو انجمن، دعوت از ناشران و انجمن‌های خارجی برای حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و برنامه‌ریزی برای ملاقات با ناشران داخلی، راهنمایی و ایجاد تمهیدات سفر اعضا به کشورهای خارجی برای آشنایی با ناشران و انجمن‌های بین‌المللی، همکاری با کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه برای دعوت از تیم‌های آموزشی بین‌المللی در حوزه نشر و برگزاری کلاس‌های تخصصی و ...

۳- کارگروه نمایشگاه کتاب

حوزه فعالیت: برگزاری نمایشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی، مدیریت بخش دانشگاهی و مشارکت در برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، برنامه‌ریزی برای برگزاری نمایشگاه اینترنتی با همکاری کارگروه فضای مجازی، نمایشگاه‌های تخصصی، نمایشگاه کتاب دانشگاهی در کشورهای دیگر مانند افغانستان و ...

۴- کارگروه حقوقی

حوزه فعالیت: مشاوره حقوقی به هیئت مدیره و اعضا، بررسی و پیشنهاد اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌های حوزه نشر، پیگیری مقابله با تکثیرهای غیرقانونی، داوری و حل اختلاف بین اعضا و ...

۵- کارگروه رفاه، مالیات و بیمه

حوزه فعالیت: راهنمایی و ایجاد تمهیدات سفرهای تفریحی و سیاحتی برای اعضای انجمن و کارمندان و خانواده‌های آن‌ها، رزرو و تهیه با تخفیف بلیط استخر، ورزشگاه، سینما و ... برای اعضا و کارمندان و خانواده‌های آن‌ها، برنامه‌ریزی و مدیریت اجرای پروژه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری جمعی اعضا مانند خرید زمین و ساخت شهرک در مناطق تفریحی و ویلاقی، ایجاد شرکت پخش و فروشگاه‌های کتاب در تهران و شهرستان‌ها، راه‌اندازی لیتوگرافی، چاپخانه، صحافی مشترک برای خدمات‌رسانی به اعضا، تهیه انبار و سوله‌های بزرگ حوالی تهران، بررسی راهکارهای مناسب برای تأمین کاغذ و مقوای مورد نیاز اعضا، برنامه‌ریزی برای واردات و توزیع کاغذ و مقوا برای اعضا، تجمیع سفارشات کاغذ و مقوا برای برخورداری از بهای کمتر، مذاکره با مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تشکل‌های نشر برای تخصیص سهمیه ارزی، بازدید و مذاکره با کارخانجات فعال کاغذ در کشور برای تأمین کاغذ اعضا، ارائه خدمات مالیات، بیمه تأمین اجتماعی و بیمه تکمیلی به اعضا، برنامه‌ریزی و مدیریت فعالیت‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه از قبیل ساخت مدرسه، کتابخانه و ...

۶- کارگروه فضای مجازی

حوزه فعالیت: طراحی و مدیریت سایت رسمی انجمن، طراحی و مدیریت سایت مخصوص نمایشگاه اینترنتی کتاب دانشگاهی، مدیریت کانال و صفحه رسمی انجمن در نرم افزارهای مختلف، همکاری با کارگروه آموزش، پژوهش و توسعه برای برگزاری کلاس‌های آموزشی و همایش‌های علمی و صنفی در فضای مجازی و به‌صورت آن‌لاین، همکاری با کارگروه نمایشگاه کتاب برای برگزاری نمایشگاه مجازی و ...